

Сумський державний педагогічний університет
імені А.С.Макаренка

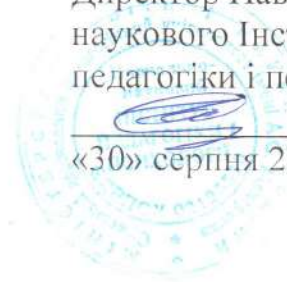
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

Кафедра психології

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Директор Навчально -
наукового Інституту
педагогіки і психології

 С.М. Кондратюк
«30» серпня 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА
Магістерський семінар

галузь знань 05 Соціальні та поведінкові науки

спеціальність 053 Психологія

освітньо-професійна програма Психологія другого (магістерського)
рівня вищої освіти

мова навчання: українська

Погоджено науково-методичною комісією

НН інституту педагогіки і психології

«30» серпня 2023 р.

Голова

Бондаренко Ю.А., д.п.н., проф.
(ПІБ, науковий ступінь, вч. звання)

Суми – 2023

Розробники:

Щербак Тетяна Іванівна, к. психол. н., доцент, доцент кафедри психології

Робоча програма розглянута і схвалена на засіданні кафедри психології
Протокол № 1 від «30» серпня 2023 р.

Завідувач кафедри

Кузікова С.Б., д. психол. н., професор
ПІБ, науковий ступінь, вчене звання

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	магістр	Вибіркова	
		Рік підготовки:	
		2-й	2-й
Семестр			
3-й			
Лекції			
16 год.		4 год.	
Практичні, семінарські			
12 год.		4 год.	
Лабораторні			
-		-	
Самостійна робота			
60 год.		82 год.	
Консультації:			
2 год.		-	
Загальна кількість годин - 90	Вид контролю: залік		

1. Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни є формування цілісного уявлення про науково-дослідницьку діяльність і оволодіння студентами магістратури методичним інструментарієм досліджень, набуття компетенцій і професійних навичок самостійної наукової роботи та дослідницької роботи в процесі підготовки магістерської дисертації.

Вивчення навчальної дисципліни «Магістерський семінар» сприятиме формуванню навичок самостійної науково-дослідницької діяльності (кінцевим результатом якої є написання магістерської роботи); формуванню навичок наукових комунікацій (наукових диспутів, дискусій), презентації та публічного обговорення результатів науково-дослідницької роботи; розвитку вміння аналізувати отримані результати і представляти їх у вигляді завершених науково-дослідницьких розробок (магістерської роботи, статті, тез).

2. Передумови для вивчення дисципліни

Курс «Магістерський семінар» вимагає актуалізації міждисциплінарних знань із «Методики та організації наукового дослідження», «Сучасні засоби психодіагностики», «Математичні та експериментальні методи в психології», «Цифрові технології в галузі», «Іноземна мова за професійним спрямуванням».

3. Результати навчання за дисципліною

- **РН1.** Здійснювати самостійний пошук та аналіз необхідної наукової інформації за темою магістерського дослідження із використанням сучасних джерел та баз даних.
- **РН2.** Добирати методологічну основу, планувати та організовувати магістерське психологічне дослідження з метою комплексної реалізації його завдань.
- **РН3.** Обирати адекватні, надійні методи теоретичного та емпіричного дослідження й застосовувати їх для вивчення психічного явища-предмета магістерського дослідження.
- **РН4.** Аналізувати та узагальнювати отримані результати вивчення психічних явищ, оформлювати їх у вигляді завершених науково-дослідницьких розробок (магістерської роботи, статті, тез).
- **РН5.** Оформлювати відповідно до сучасних вимог отримані результати магістерського психологічного дослідження у вигляді наукових звітів, презентувати та публічно обговорювати результати науково-дослідницької роботи.
- **РН6.** Інформаційно забезпечувати процес магістерського науково-психологічного дослідження.

4. Критерії оцінювання результатів навчання

Шкала ЄКТС	Критерії оцінювання навчальних досягнень студента
<p style="text-align: center;">А 90 – 100</p>	<p>Надаються повні і змістовні відповіді на всі теоретичні питання курсу. Студент демонструє знання матеріалу, його розуміння, орієнтацію в широкому полі питань з наукової та дослідницької діяльності, знайомство з сучасною науковою літературою. Відповіді на додаткові запитання чіткі, правильні, показують знання та ерудицію студента.</p> <p>Практичні та самостійні завдання виконано в повному обсязі, дано відповіді на всі питання. Матеріал, викладено логічно, послідовно, без помилок, при цьому виявлено здатність студента диференціювати, інтегрувати знання. Студент вільно формулює висновки та узагальнення, самостійно застосовує знання в конкретних науково-дослідницьких ситуаціях. Правильно, охайно оформлено роботи.</p>
<p style="text-align: center;">В 82-89</p>	<p>Надається достатньо повна і змістова відповідь на всі запитання курсу. Студент показує знання і розуміння матеріалу, знайомство з основною науковою літературою в галузі психологічних досліджень та провадження наукової роботи. Відповіді на додаткові питання загалом вірні.</p> <p>Наявні несуттєві зауваження щодо змісту та оформлення завдань для практичних занять та самостійної роботи.</p>
<p style="text-align: center;">С 74-81</p>	<p>Матеріал викладається логічно, послідовно. В роботі на практичних заняттях та самостійній роботі є незначні помилки, при цьому студент не знає деяких визначень з теми предмету, але може диференціювати, інтегрувати знання. У реферуванні і анотуванні спеціальних текстів відмічені окремі неточності й логічні помилки.</p>
<p style="text-align: center;">Д 64-73</p>	<p>Відповіді на теоретичні питання курсу викладені уривчасто, знання основних тем є поверховим. Відповіді на додаткові питання не завжди правильні, формальні та поверхові. Не дотримано вимог щодо реферування і анотування спеціальних текстів.</p>
<p style="text-align: center;">Е 60-63</p>	<p>Теоретичні питання розкрито не повністю. Студент знає і розуміє тільки основний матеріал, який викладає спрощено і неповно, припускається окремих суттєвих помилок. При відповідях на запитання щодо опанування програми студент почувається невпевнено, збивається, припускається помилок, не має потрібних знань.</p>

	Реферування і анотування спеціальних текстів виконано не якісно або не в повному обсязі.
FX 35-59	Студент надає відповіді із суттєвими помилками, демонструє поверхове знання і розуміння основного матеріалу, спрощено і непослідовно та механічно викладає матеріал з допущенням істотних помилок. Студент допустив істотні помилки при реферуванні і анотуванні спеціальних текстів.
F 1-34	На запитання студент не може дати задовільних відповідей, припускається грубих помилок або характер відповідей дає підставу стверджувати, що особа неправильно розуміє зміст матеріалу. Повна невідповідність змісту роботи вимогам або робота запозичена, підготовлена не самостійно. Курс не опановано, необхідне його повторне проходження.

Розподіл балів

Поточний контроль								Разом	Сума
РОЗДІЛ 1									
T 1.1	T 1.2	T 1.3	T 1.4	T 1.5	T 1.6	T 1.7	T 1.8	80	100
Поточний контроль									
10	10	10	10	10	10	10	10		
Контроль самостійної роботи								20	
3	3	3	3	3	3	2	-		

Відповідно до «Положення про порядок визнання результатів навчання у неформальній та/або інформальній освіті у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка», при оцінюванні результатів навчання з дисципліни «Магістерський семінар» можливо перезарахування балів (максимально 20 балів) за позанавчальну фахову активність студентів (сертифікована участь в конференціях, тренінгах, написання статей тощо).

Політика дисципліни

Прослуховуючи цей курс, Ви погодились виконувати положення Кодексу академічної доброчесності [[Кодекс академічної доброчесності Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка](#)]. Окреслимо його основні складові.

Складати всі проміжні та фінальні завдання самостійно без допомоги сторонніх осіб. Надавати для оцінювання лише результати власної роботи. Не вдаватися до кроків, що можуть нечесно покращити Ваші результати чи погіршити/ покращити результати інших студентів. Не публікувати відповіді на питання, що використовуються в рамках курсу для оцінювання знань студентів.

Академічна доброчесність

У разі наявності плагіату в будь-яких видах робіт здобувача вищої освіти робота оцінюється на мінімальний бал.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проєкту (роботи), практики
90 – 100	A	відмінно
82 - 89	B	добре
74 - 81	C	
64 - 73	D	задовільно
60 - 63	E	
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
1 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

5. Засоби діагностики результатів навчання

Поточний та підсумковий контроль проводяться відповідно до вимог Положення «Про порядок оцінювання знань студентів у Європейській кредитно-трансферній системі (ЄКТС) організації освітнього процесу», затвердженого вченою Радою СумДПУ ім. А.С.Макаренка (протокол №7 від 23.02.2015); Положення «Порядок організації поточного, семестрового контролю та підсумкової атестації здобувачів вищої освіти із використанням дистанційних технологій у Сумському державному педагогічному університеті ім. А. С. Макаренка» (протокол №11 від 25.05.2020).

Поточний контроль здійснюється під час проведення семінарських занять і має на меті перевірку рівня підготовленості студента до практичного заняття, рівень засвоєння знань з конкретної теми предмету «Магістерський семінар». Для поточного контролю використовуються форми: усні опитування; обговорення та взаємооцінювання студентами виконаних індивідуальних/групових практичних завдань; обговорення та взаємооцінювання завдань самостійної роботи; самооцінювання-рефлексія; групова дискусія.

Семестровий контроль – залік.

6. Програма навчальної дисципліни

6.1 Інформаційний зміст навчальної дисципліни

Розділ 1. ЗАГАЛЬНІ ПРИНЦИПИ МАГІСТЕРСЬКОГО ДОСЛІДЖЕННЯ

Тема 1.1 Методологія проведення психологічних досліджень.

Методологічна ситуація в сучасній психології. Відношення психологічної науки і практики як методологічна проблема. Професійне методологування як спосіб подолання кризи психології. Свідомість як передумова психологічного пізнання і професійного методологування. Методологування як засіб розуміння смислу. Епістемна організація психологічного пізнання.

Тема 1.2. Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.

Загальні правила підготовки магістерської дисертації. Мотивація та логіка магістерського дослідження. Структура і характеристика магістерського дослідження. Норми академічної доброчесності та професійної етики. Проблема академічного плагіату та фабрикації даних.

Тема 1.3. Організація самостійної наукової роботи.

Самостійна наукова робота студентів. Підготовка до виступу. Підготовка і написання наукової доповіді. Підготовка до участі у науковій дискусії, полеміці. Підготовка і написання наукової статті.

Тема 1.4. Основи наукового мовлення.

Поняття про науковий стиль. Особливості наукового стилю. Жанрові особливості наукового стилю. Основні вимоги до мови наукового звіту.

Тема 1.5. Використання іноземної мови в науковій діяльності.

Особливості наукового стилю англійської мови. Анотування наукового тексту іноземною мовою. Етикетні мовленнєві стереотипи в американському науково-академічному дискурсі.

Тема 1.6. Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.

Узагальнення та “згортання” інформації наукового джерела до рівня плану. Конспектування друкованого джерела наукової інформації. Конспектування наукової інформації, що сприймається на слух. Аналітичне опрацювання інформації наукового джерела. Анотування наукового джерела. Реферування та рецензування наукового джерела.

Тема 1.7. Основи наукового проектування

Ключові визначення наукового проектування. Науково-педагогічна сутність проектування. Функції і види наукового проектування. Рівні проектування.

Основоположні принципи проектної діяльності. Проектна діяльність у системі підвищення професійної культури. Мережні проекти.

Тема 1.8. Організація наукових заходів.

Поняття про наукові заходи. Різновиди наукових заходів. Організація наукової конференції.

Тема 1.9. Діджиталізація наукових досліджень.

Особливості реєстрації та роботи у міжнародних наукових соцмережах: ResearchGate, Academia.edu, Mendeley. Особливості подання рукописів на платформі Open journal system. Особливості оформлення списку використаних джерел засобами MS Word та за допомогою популярних онлайн-сервісів.

6.2 Структура та обсяг навчальної дисципліни

Назви розділів і тем	Кількість годин											
	Денна форма						Заочна форма					
	Усього	у тому числі					Усього	у тому числі				
		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост.р		Лекції	Практ.	Лабор.	Конс.	Самост. робота
РОЗДІЛ 1. Загальні принципи магістерського дослідження												
Тема 1.1. Методологія проведення психологічних досліджень.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 1.2. Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	12	2	2	-	-	8	14	2	2	-	-	10
Тема 1.3. Організація самостійної наукової роботи.	12	2	2	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 1.4. Основи наукового мовлення.	11	2	1	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 1.5. Використання іноземної мови в науковій діяльності.	11	2	1	-	-	8	10	-	-	-	-	10
Тема 1.6. Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	11	2	1	-	-	8	12	-	2	-	-	10
Тема 1.7. Основи наукового проектування	9	2	1	-	-	6	8	2	-	-	-	6
Тема 1.8. Організація наукових заходів.	3	1	-	-	2	-	10	-	-	-	-	10
Тема 1.9. Діджиталізація наукових досліджень	9	1	2	-	-	6	6	-	-	-	-	6
Всього	90	16	12	-	2	60	90	4	4	-	-	82

Теми практичних (семінарських) занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологія проведення психологічних досліджень.	2	-
2	Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	2	2
3	Організація самостійної наукової роботи.	2	-
4	Основи наукового мовлення.	1	-
5	Використання іноземної мови в науковій діяльності.	1	-
6	Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	1	2
7	Основи наукового проектування	1	-
8	Організація наукових заходів	-	-
9	Діджиталізація наукових досліджень	2	
Разом		12	4

Теми самостійних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Денна форма	Заочна форма
1	Методологія проведення психологічних досліджень.	8	10
2	Загальні принципи та характеристики магістерського дослідження.	8	10
3	Організація самостійної наукової роботи.	8	10
4	Основи наукового мовлення.	8	10
5	Використання іноземної мови в науковій діяльності.	8	10
6	Композиційно-змістовий аналіз наукового джерела. Аналітичне опрацювання інформації.	8	10
7	Основи наукового проектування	6	6
8	Організація наукових заходів	-	10
9	Діджиталізація наукових досліджень	6	6
Разом		60	82

7. Рекомендовані джерела інформації

Основні

1. Власенко Л., Ладанюк А., Кишенько В. Методологія наукових досліджень. Навчальний посібник. К.: Вид. Ліра-К. 2018. 352 с.
2. Важинський, С. Е., Щербак, Т. І. Методика та організація наукових досліджень : Навч. посіб. Суми: СумДПУ імені А. С.Макаренка, 2016. 260 с.
3. Велитченко, Л. К., Подшивалкіна, В. І. Методологічні та теоретичні проблеми психології: програм. конспект. Довідник. Одеса, 2009. 279 с.
4. Галян, І. М. Магістерський семінар : методичні рекомендації [до вивчення навчальної дисципліни студентами другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 8.03010201 Психологія та 8.03010301 «Практична психологія»]. Дрогобич : Редакційно-видавничий відділ Дрогобицького Державного педагогічного університету імені Івана Франка, 2016. 58 с.
5. Онуфрієнко, Г. С. Науковий стиль української мови: Навчальний посібник з алгоритмічними приписами. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
6. Сурмін, Ю. П. Наукові тексти: специфіка, підготовка та презентація : навч.-метод. посіб. НАДУ. 2008. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://lib.rada.gov.ua/static/about/text/surmin.pdf>

Додаткові

7. Гуторов, О.І. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. Х.: ХНАУ, 2017. 272 с.
8. Жаботинська С.А. Англomовні кліше наукового тексту: Тезаурус (матеріали для курсу з академічного письма). К., 2015. 75 с.
9. Красницька О. Основи ораторського мистецтва та риторичної комунікації : практикум. Київ : ЦП «КОМПРИНТ», 2019. 110 с.
10. Лозова, О. М. Психологічні аспекти засвоєння іноземної мови: Навчально-методичний посібник. К.: , 2010. 143 с.
11. Миценко В.І. Анотування і реферування (Методичні рекомендації для підготовки аспірантів і здобувачів до кандидатського іспиту з іноземної мови). Кіровоград. КНТУ, 2015. 16 с.
12. Савчин, М. В. Методологеми психології: [монографія]. К. : Академвидав, 2013. 224 с.
13. Систематизація документів та організація каталогів і картотек освітянських бібліотек за таблицями Універсальної десятикової класифікації / уклад. Лобановська І. Г. Київ: Ліра-К, 2019. 105 с. <https://dnpb.gov.ua/wp-content/uploads/2019/10/Systematyzacia-UDC.pdf>
14. Татенко, В. О. Сучасна психологія: теоретично-методологічні проблеми : навч. посіб. К. : Вид-во Нац. авіац. ун-ту «НАУ-друк», 2009. 288 с.

15. Тимошенко, О. В. Особливості написання анотації англійською мовою. 2013. [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://www.confesp.fl.kpi.ua/node/1150>.
16. Фурман, А. А. Епістемна організація психологічного пізнання [Електронний ресурс] / А. А. Фурман Режим доступу: http://www.pj.kherson.ua/file/2017/psychology_02/ukr/part_2/20.pdf
17. Частник С. В., Частник О. С. Написання анотацій та резюме англійською мовою : навчально-методичні матеріали до циклу практичних занять з курсу іноземної мови для аспірантів та пошукувачів [Електронний ресурс] Харк. держ. акад. культури. 2015. Режим доступу: http://www.ic.ac.kharkov.ua/Facs_Kaf/nmm_engl_15.pdf
18. Шпенюк, І. Є. Етикетні мовленнєві стереотипи в американському науково-академічному дискурсі [Електронний ресурс] Режим доступу: <http://dspace.nbu.gov.ua/bitstream/handle/123456789/10993/32-Shpenyuk.pdf?sequence=1>
19. Щербак, Т.І. Усик, Д. Б. Емпіричне дослідження ургентної адикції у осіб юнацького віку. *Збірник наукових праць «Теоретичні і прикладні проблеми психології»*, 2019. 3(50). 324-337.
20. Щербак, Т. І., Карпенко, Т. О. Дослідження впливу креативної компетентності вихователя ДНЗ на варіативність мислення дошкільників. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*, 2018. 3 (2). 120–125.
21. Щербак, Т. І., Щербак, Б. О. Емпіричне дослідження готовності до інноваційної діяльності. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія Психологічні науки*, 2018. 4. 73–79.
22. Щербак, Т.І., Пухно, С. В. Дослідження музичних здібностей піаністів. *Науковий вісник Херсонського державного університету. Серія «Психологічні науки»*, 2020. 1. 71-78.
23. Яхонтова Т. В. Лінгвістична генологія наукової комунікації: монографія Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. І. Франка, 2009. 420 с. https://lingua.lnu.edu.ua/wp-content/uploads/2017/12/Yakhontova_chapter_1.pdf
24. Sowton C. 50 steps to improving your academic writing: Study book / Sowton Chris Garnet Education, 2012.

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. http://elkniga.info/book_273.html
2. <http://info-library.com.ua/books-text-3027.html>
3. <http://www.mokin.com.ua/files/articles/62/61/mond.pdf>
4. <http://politics.ellib.org.ua/pages-1109.html>
5. http://studopedia.com.ua/1_127713_tema--metodologiya-naukovih-doslidzhen.html
6. <http://dspace.udpu.org.ua:8080/jspui/bitstream/6789/5803/1/osoblyvosti%20zasvoennia%20profesijnoi%20leksyky.pdf>
7. http://www.ic.ac.kharkov.ua/Facs_Kaf/nmm_engl_15.pdf
8. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pfto_2014_34_72_1

9. <http://www.kamts1.kpi.ua/node/1009>.
10. http://nbuv.gov.ua/UJRN/nvlnu_2014_16_2%285%29_55

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Нормативні документи МОН України;
2. Посібники та підручники з методики та організації наукових досліджень;
3. Словники та енциклопедії з психології;
4. Мультимедійні презентації;
5. Аудіо та відео наочність.
6. Засоби дистанційного навчання: платформа Moodle, програма організації відеоконференцій Zoom, месенджери Telegram та Viber, email.